

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 9.Pf.20.261/2025/8.

A felperes:

felperes1

cím2

A felperes képviselője:

Dr. Krajnyák és Társa Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Krajnyák András ügyvéd)

cím1

Az alperes:

alperes1

cím4

Az alperes képviselője:

Mizik Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Mizik Andrea ügyvéd)

cím3

A per tárgya: szerzői jog

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 3/D.P.20.897/2022/50.

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint + áfa másodokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes azzal, hogy 2021 januárjától a saját „szolgáltatás neve” elnevezésű szolgáltatásához a felperes által írt és előadott videó címe1, „videó címe6”, videó címe7”, videó címe3 és videó címe4 című, a felperes által írt és előadott videókat felhasználta akként, hogy azon a felperes nevét nem tüntette fel, megsértette a felperes nyilvánosságához közvetítéshez és névfeltüntetéshez fűződő szerzői vagyoni és személyiségi jogait. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a jogsértés abbahagyására és tiltsa el a további jogsértéstől. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest adatszolgáltatásra a jogsértéssel érintett dolgok vagy szolgáltatások előállításában, értékesítésében, forgalmazásában, teljesítésében résztvevőkről, illetve az ilyen szolgáltatások terjesztésére kialakított üzleti kapcsolatokról, így kötelezze az alperest adatszolgáltatásra a jogsértés kezdődő időpontjától kezdődő időtartam tekintetében a) a jogsértéssel érintett műveket birtokló alperesi munkatársak, üzleti partnerek nevéről és címéről, b) a jogsértéssel értékesített szolgáltatások értékesítésével elért nettó árbevételről havi bontásban, c) a jogsértéssel érintett szolgáltatások reklámozására használt médiumokról és az erre vonatkozó reklámköltségekről, promóciókról. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest elégtételadásra az ítélet rendelkező részének nyilvánosságra hozatalával a weboldall honlap nyitóoldalán, legfelül, kiemelt Arial betűtípussal, 12-es betűméretben, 3 hónap időtartamban. A felperes kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a teljes videós anyag átadására, továbbá 400.000 forint sérelemdíj és ennek 2021 januárjától késedelmi kamat megfizetésére a magánszemélyekre vonatkozó késedelmi kamat mértékét alapul véve.

[2] Keresetét a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szjt.) 1. § (1) bekezdésére, 4. § (1) bekezdésére, 9. § (1), (2) és (6) bekezdésére, 12. § (1) bekezdésére, 16. § (1), (4), (6) és (7) bekezdésére, 17. § d) pontjára, 42. §-ára, 43. § (1) és (5) bekezdésére, valamint 94. § (1) a), b), c) és d), pontjára, (2) és (10) bekezdésére, továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:43. § f) pontjára, 2:48. § (1) bekezdésére és 2:52. §-ára alapította.

[3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes 2021 januárjától 2021. augusztus 24-ig azzal, hogy a felperes nevét nem tüntette fel a honlapján nyilvánosságához közvetített videó címe1, videó címe2, videó címe3, videó címe4 és videó címe5 című, a felperes által írt és előadott videók kapcsán, megsértette a felperes név feltüntetéséhez fűződő szerzői jogát és a névviseléssel kapcsolatos személyiségi jogát. A bíróság ezért az alperest a további jogsértéstől eltiltotta. Kötelezte, hogy az ítélet rendelkező részének jogsértést megállapító részét jelentesse meg a weboldall honlap nyitóoldalán legfelül, kiemelt Arial betűtípussal, 10-es betűméretben 1 hónapon keresztül. Kötelezte továbbá, hogy fizessen meg a felperesnek 200.000 forintot és annak 2021. augusztus 24-től járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, továbbá 840.490 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

[5] Megállapította, mind a két fél elfogadta, hogy a felperes által megjelölt videók szerzői műnek minősülnek, így szakértői vélemény beszerzése ebben a témában nem volt szükséges.

[6] Az alperes védekezésére figyelemmel a következő kérdés, hogy a létrejött alkotás közös szerzői műnek tekinthető-e, és ha igen, akkor kik a szerzők. Az alperes álláspontja szerint a felperes egy már kidolgozott tematikát olvasott fel angol nyelven, a felperes feladata pusztán az alperes által kidolgozott magyar nyelvű mű fordítása és előadása volt. Ezzel szemben a felperes arra hivatkozott, hogy az alperes által megadott tematika és támpontok alapján saját maga dolgozta ki az előadás tartalmát, azt a saját gondolatai alapján, általa meghatározott módon öntötte formába és mondta fel a videófelvételekre. Az elsőfokú bíróság a felek közötti e-mail váltások mérlegelésével arra a következtetésre jutott, hogy azok messze az alperes által meghatározott feladaton túlterjeszkedő, önálló felperesi munkáról tanúskodnak. Emellett az alperes csatolta az alperesi márkanév-módszer honlapon olvasható ismertetését, azonban azt nem adta elő, hogy ez mennyiben tükröz azonos gondolatíságot vagy szövegazonosságot a felperesi művekkel. Egyedül a 15/A/5. sorszám alatt csatolt 2020. augusztus 31-i e-mail utal pusztán fordítási munkára, azonban a felek közötti tényleges együttműködés 2020. november végén kezdődött, az első felvételre 2021. január elején került sor, tehát ez az egy e-mail önmagában nem támasztja alá, hogy később milyen tartalmú megállapodás jött létre a felek között. Emellett az elsőfokú bíróság értékelte, hogy az alperes által csatolt vágott és vágatlan videók egyrészt nem tartalmazzák valamennyi, felperes által megjelölt témát, csak kettőt, másfelől a vágott és a vágatlan verzió között összesen fél perc különbség van, ami arra utal, hogy különösebb vágási feladat nem merült fel. Minderre tekintettel semmi nem igazolja, hogy az alperes is alkotó módon járult volna hozzá a videófelvételekhez, inkább a technikai háttérrel biztosította. Ugyanígy nem támasztható alá, hogy az alperesi tulajdonostárs, résztulajdonos szerző vagy szerzőtárs lenne. Mindezen bizonyítékok mérlegelése alapján az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a megjelölt videóknak a felperes az önálló és kizárólagos szerzője.

[7] Ezt követően vizsgálta, hogy a felperes a felhasználásra adott-e engedélyt az alperesnek. Az Szjt. 45. § (1) bekezdése szerint a felhasználási engedély csak írásban érvényes. A felperes és résztulajdonos közötti e-mail váltás azt igazolja, hogy 2020. november 18. előtt biztosan nem került sor semmilyen szerződés aláírására, a felperes november 19-én jelezte, hogy a szerződést aláírta. Mindez azt támasztja alá, hogy az alperes által csatolt 2020. november 12-én keltezett irat létre nem jött szerződés, amely biztosan nem a felek megállapodását tükrözi. A 2020. november 20-i felperes által csatolt megbízási szerződést a felperes aláírta, az alperes azonban nem. Erre tekintettel a Ptk. 6:7. § (2) bekezdése alapján nem minősül írásbeli megállapodásnak, holott a felhasználási szerződést írásba kell foglalni. Ezért a bíróságnak abból kellett kiindulnia, hogy a felek között a videók elkészítéséről és felhasználásáról szóbeli megállapodás jött létre.

[8] Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a keresetlevelével ellentétben a felperes a 7. sorszámú jegyzőkönyvben tett nyilatkozatában 2021. augusztus 25-ét jelölte meg a jogsértés kezdő időpontjaként. Azaz maga is úgy látta, hogy az alperes 2021. augusztus 24-ig bezárólag – amikor a felperes a felhasználási engedélyt e-mailben visszavonta – jogszerűen tette fel a videókat a weboldall honlapra. Ebből kifolyólag a jogsértő magatartás mind a szerzői jogok, mind a hangfelvétel és képmás felhasználásához fűződő jog tekintetében 2021. augusztus 25-től kezdődik. Ez alól egyedül a névviselési jog a kivétel, hiszen arra a felperes az együttműködés elejétől igényt tartott, hogy a nevét a videókon vagy a honlapon tüntessék fel. A felperes elmondta, hogy az ő szerződéses akaratát a 2020. november 20-i, csak általa aláírt szerződés tartalma tükrözi. Annak 6. pontja a következőképpen rendelkezik: „A megbízott tudomásul veszi továbbá, hogy az általa elkészített iratok a teljesítést követően a megbízó tulajdonát képezi, amely azzal szabadon rendelkezhet. A felek rögzítik, hogy a megbízottnak semmilyen szerzői joga, vagyoni joga nem keletkezik a végzett tevékenység alapján, az kizárólag a megbízott szellemi terméke marad”. Ebből a rendelkezésből az elsőfokú bíróság álláspontja szerint akkor sem lehetne kiindulni, ha a felek mindketten aláírták volna a

szerződést, ugyanis egyetlen mondaton belül állítják, hogy a megbízottnak semmilyen vagyoni joga nem keletkezik, és hogy a létrejött mű kizárólag a megbízott szellemi terméke marad. Az okirat tehát arról nem ad megfelelő eligazítást, hogy a felperes a szerzői vagyoni jogairól a véglegesség szándékával lemondott volna. Ezért az elsőfokú bíróság a felek tárgyaláson tett nyilatkozataiból és a csatolt e-mailekből következtetett arra, hogy mit tartalmazott a felek között létrejött szóbeli megállapodás. Ennek során a felperes 27. sorszámú jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozatából indult ki. Eszerint az alperesnek joga volt arra, hogy felhasználja mindazt, amit ő készített, hiszen ezért készült. Erre tekintettel a felperes szabad felhasználást engedett az alperesnek, ráadásul felhasználási díj nélkül, hiszen a felek csupán óradíjban állapodtak meg a megbízási szerződésben, az óradíj pedig a felperesnek az anyag összeállításával, a videókészítéssel, illetve az élő webinariumon részvétellel kapcsolatban felmerült munkaórán alapuló díjazása volt. Erre utaló közös megállapodás hiányában ebbe a felhasználási díj nem értendő bele. A felek nem állapodtak meg sem a felhasználás időbeli, sem térbeli, sem mennyiségbeli korlátjában, ugyanakkor ellenértékben sem. Ennek ellenkezőjét az alperes sem állította a per során. Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felek szóban abban állapodtak meg, hogy a felperes ellenérték nélkül is megadja a szerzői alkotásaira a felhasználási engedélyt. A Ptk. 6:94. § (1) bekezdése alapján az alakiság megsértésével, az írásbeliség mellőzésével létrejött fenti tartalmú felhasználási szerződés semmis, azonban a teljesítés elfogadásával a teljesített rész erejéig érvényessé vált. A csatolt iratokból az is megállapítható, hogy a felperes nem a szerzői vagyoni jogainak végleges átruházásához, csupán az alkotás felhasználásához, annak nyilvánosságához közvetítéséhez járult hozzá azzal, hogy a videófelveteleket átengedte az alperesnek annak ismeretében, hogy az felkerül a weboldall honlapra és onnan az alperesi szolgáltatásra előfizetők számára nyilvánosan hozzáférhetővé válik.

[9] Ugyanakkor az ingyenes felhasználási engedély bármikor visszavonható, hasonlóan a haszonkölcsön szerződéshez (Ptk. 6:357. § (3) bekezdés). Az alperesi ügyvezető a 43. sorszámú jegyzőkönyvben előadta, hogy a viszonyuk megromlását követően az alpereshez intézett, engedély visszavonását tartalmazó e-mail kézhezvétele után a kérdéses felvételeket a szolgáltatása részeként nem használta, azokat a programjai elemei közül kiemelte. Ennek ellenkezőjét a felperes nem állította és nem is bizonyította, ezért az elsőfokú bíróság az alperesi felhasználást 2021. augusztus 24-vel befejezettnek tekintette.

[10] Minderre tekintettel az alperes nem sértette meg a felperes nyilvánosságához közvetítéshez fűződő szerzői vagyoni jogát, valamint a hangfelvételhez és képmáshoz való jogát sem. 2021. augusztus 24-ig a képmás és hangfelvétel felhasználása, valamint a nyilvánosságához közvetítés nem volt jogsértő, mivel azt a felperes engedélyezte, az engedélyezés megvonásától pedig az alperes nem követett el jogsértő magatartást, legalábbis ilyen a perben nem bizonyított. A felvételek digitális tárolása kérdésében az elsőfokú bíróság egyrészt kiemelte, hogy a Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleménye a bíróságot nem köti. Másrészt ha a digitális tárolás felhasználási cselekmény, a nyilvánosságához közvetítéshez fűződő szerzői vagyoni jogot akkor sem sérti, amíg a nyilvánosság számára a tárolt felvétel nem lesz hozzáférhető, a felperes pedig a keresetét a nyilvánosságához közvetítés jogának sérelmére alapította. Minderre tekintettel ezek a keresetek alaptalanok.

[11] Más a helyzet a névfeltüntetéshez fűződő szerzői jog, illetve a névviselési jog megsértésével. Az egyértelműen látható, hogy a felperes előadását rögzítő felvételeken a nevét nem tüntették fel annak ellenére, hogy ezt a csatolt e-mailek szerint a felperes többször kérte. Az alperes felajánlotta, hogy a felperest feltünteti a márkanév-csapat tagjaként a honlapon, azonban erre sem került sor. A felperes kifejezetten cáfolta, hogy amíg hozzáférése volt a honlaphoz, addig a saját nevével találkozott volna, az alperes pedig még kérdésre sem

tudott határozott választ adni arra, hogy felkerült-e valaha a honlapra a felperes neve. Minderre tekintettel az alperes megsértette a felperes Szjt. 12. § (1) bekezdése szerinti névfeltüntetéshez fűződő szerzői személyiségi jogát és a Ptk. 2:43. § f) pontja szerinti névviseléshez való személyiségi jogát. A jogsértés kezdő időpontja 2021. január, miután ekkor készült el az első felperesi videófelvétel, a befejező időpontja pedig a fentiek szerint 2021. augusztus 24. Ezért az elsőfokú bíróság az Szjt. 94. § (1) bekezdés a) pontjának megfelelően megállapította a jogsértést, a b) pont alapján az alperest a további jogsértéstől eltiltotta és a c) pont szerint elégtételadásra is kötelezte. Az abbahagyásra kötelezést nem rendelte el, figyelemmel arra, hogy a jogsértés már nincs folyamatban. Az elsőfokú bíróság mellőzte az Szjt. 94. § (1) bekezdés d) pontja szerinti adatszolgáltatásra-kötelezést, miután a szerzői vagyoni jogok esetében nem állapított meg jogsértést. Az Szjt. 94. § (2) bekezdése és a Ptk. 2:52. §-a alapján rendelkezett a sérelemdíjról. A felperesnek a jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon kívül további hátrány bekövetkeztét nem kell igazolni, azonban önmagában a személyiségi jogi jogsértés ténye nem vonja maga után a sérelemdíj megalapozottságát. Jelen esetben az alperesi jogsértés megfosztotta a felperest attól, hogy a saját önálló alkotását a nevével együtt ismerjék meg, arról a személyét beazonosítsák. Az alperesi videón a felperes úgy jelent meg, mint egy egyszerű közreműködő. Minderre tekintettel a jogsértés alkalmas volt arra, hogy a felperes szakmai reputációjában sérelmet okozzon, és ezért az elsőfokú bíróság a sérelemdíj összegét 200.000 forintban állapította meg.

[12] Az ítélet ellen a felperes fellebbezést terjesztett elő, amelyben kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és állapítsa meg, hogy az alperes a felperesi szerzői jogi mű engedély nélküli felhasználásával (valamint a szerző nevének fel nem tüntetésével) 2021 januárjától folyamatosan megsérti a felperes szerzői jogait. Kötelezze az alperest a jogsértés abbahagyására, adatszolgáltatásra, a teljes videós anyag felperes részére történő átadására, továbbá 400.000 forint összegű sérelemdíj megfizetésére. Másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését.

[13] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a per tárgyát képező videóra vett előadások szerzői jogi alkotások, valamint hogy a felperes a szerzői jogi művek önálló és kizárólagos szerzője. Azt is helyesen rögzítette, hogy a felek között az Szjt. 42. §-ának megfelelő írásbeli felhasználási szerződés nem jött létre.

[14] Ugyanakkor a tényekből azt a téves következtetést vonta le, hogy a felperes a szerzői jogi művekre az alperesnek szabad felhasználást engedett felhasználási díj nélkül. A perbeli adatokból megállapítható, hogy a felperes részvételével készült programot az alperes a megrendelő részére értékesítette, és leveleivel további értékesítéseket is valószínűsített. Ezzel együtt az elsőfokú bíróság elmulasztotta az alperes Szjt. 94/A. § (8) bekezdése szerinti adatszolgáltatásra kötelezését, holott a felperes ezt kifejezetten kérte. A felperes nem adott ingyenes felhasználási engedélyt az alperesnek. A felek levelezéséből azt lehet megállapítani, hogy írásbeli felhasználási szerződést kívántak kötni a videófelvételekre, amire végül nem került sor. Az alperes tulajdonosa és munkatársa, résztulajdonos a 2020. november 15-i levelében azt írta: „Ahogy bővülünk, egyre több megrendelés lesz és anyagilag is be tudjuk vonni a kollégákat. A sales jutalék egy külön árazás, erről is beszéljünk majd”. Vagyis az alperes a szerzői művek felhasználásával elért bevételből a felperest részesíteni kívánta. A nem jogász felek sales jutaléknak nevezték azt a felhasználási díjat, amely ebben az esetben a felhasználás ellenértékét képezte volna. Ez a díj pedig nem azonos a megbízási szerződés alapján kifizetett összegekkel.

[15] Az Szjt. 17. § (1) bekezdés a) pontja és 18. § (1) bekezdése alapján egyértelmű, hogy a szerzői művek felhasználása folyamatos, és az alperes jogsértése nem merül ki abban, hogy a műveken nem tünteti fel a szerző nevét.

[16] A felperes hivatkozott arra, hogy az Szjt. 16. §-a és 42. § (1) bekezdése értelmében felhasználási szerződés megkötése esetén a díjban való megállapodás a szerződés lényeges elemének tekintendő, ha pedig ebben a felek nem állapodtak meg, akkor köztük szerződés nem jött létre. Az Szjt. 16. § (4) bekezdése szerint a szerzőt megillető díjazásnak arányban kell állnia a felhasználáshoz kapcsolódó bevétellel. Az alperes a programjának reklámozása során felhasználta a felvételeket, pozitív visszajelzéseket kapott. Kiemelte, hogy az Szjt. 16. § (5) és (6) bekezdése értelmében a díjazásról a jogosult csak kifejezett nyilatkozattal mondhat le, amely nyilatkozatot írásban kell megtenni. Tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a felperes valamilyen ráutaló magatartással az alperesnek ingyenesen szabad felhasználás engedett. Az elsőfokú bíróság a laikus felperes per során tett utólagos nyilatkozatát, miszerint „az alperes használhatja mindazt, amit készítettem” értékelte hozzájárulásként, egyúttal ingyenes felhasználási engedélyként. Azonban a felperes a per során többször előadta, hogy a hozzájárulását a videófelvetelek elkészítéséhez nem lehet úgy értékelni, hogy a szerzői műveinek korlátozás nélküli, ráadásul ingyenes felhasználásához járult volna hozzá. A szerzőt megillető bevétel meghatározásához a tényleges értékesítésből származó bevételeket kellett volna vizsgálni. A felperes 2021. augusztus 24. napján kelt levelével kifejezetten megtiltotta műveinek felhasználását, azonban ebből nem következik, hogy az ezt megelőző felhasználás ne lett volna jogsértő, hiszen az alperes nem rendelkezett felhasználási engedéllyel és nem fizetett díjat sem. Ha el lehetne fogadni, hogy a felek között ráutaló magatartással felhasználási szerződés jött létre, akkor pedig az alperes megszegte az Szjt. 50/A. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségét, mely szerint a felhasználó évente köteles a szerző számára tájékoztatást adni.

[17] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a jogsértés alkalmas volt arra, hogy a felperes szakmai reputációjában sérelmet okozzon. A felhasználási díj nemfizetése miatt a felperes anyagi kárt is szenvedett. A jogsértés ténye már önmagában hozzáad a felperes erkölcsi kárához. Ennek összegét a felperes rendkívül szerény módon mindössze 400.000 forintban állapította meg. Figyelemmel arra, hogy a művei milyen célközönség számára kerültek továbbértékesítésre, ez meglehetősen alacsony összeg, a csökkentése nem volt megalapozott az elsőfokú bíróság részéről.

[18] A felperes azt is előadta, hogy a peres eljárás rendkívüli módon elhúzódott, amelynek az alperes perelhúzó magatartása volt az oka, emellett az alperes a peres eljárás során valótlán tartalmú okiratot csatolt, és indokolatlan késedelmével, hatánap mulasztásaival a felperesnek felesleges költségeket okozott. A felperes számlákkal és tételes időráfordítás kimutatással igazolta a három és fél évig tartó eljárás során felmerült költségeit, ezért nem érthető, hogy az elsőfokú bíróság milyen alapon mérsékelte az ügyre fordított munkaórákat. Kérte figyelembe venni a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 86. § (2) bekezdését is.

[19] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

[20] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a felek által állított tényeket és a rendelkezésére bocsátott bizonyítékokat helyesen mérlegelte, a tényállást túlnyomórészt helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetése helytálló. A felperes nem jelölt meg olyan anyagi vagy eljárási szabálysértést, amely alapot adhatna az elsőfokú ítélet megváltoztatására vagy hatályon kívül helyezésére. Az ítélet részletes indokolást tartalmaz arról, mire alapította, hogy a felperes szabad felhasználást engedett az alperesnek felhasználási díj nélkül, amit semmi

nem tilt. A felperes a 43. sorszámú jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy „amikor megvalósult a videófelvétel, akkor ez megfelelt annak, ami az én szerződéses kötelezettségem volt és a díjat meg is kaptam ezért”, és több hasonló nyilatkozatot is tett. Így az alperessel szemben további igénye nem állhat fenn. A felperes megbízási díjban részesült a megbeszélte feladatok ellátásának ellenértékéért, ennek tudatában mondott le a felhasználási díjról, alappal azt nem is követelheti. Mindebből az következik, hogy az elkészült videófelvétel felhasználásának letiltását megelőzően az alperes jogszerűen használta fel az anyagot. Fenntartotta, hogy a csatolt e-mailezés igazolja, a felperes feladata az volt, hogy angol nyelven adja elő az alperesi társaság moduljait, nem pedig az, hogy önállóan dolgozza ki a témát, arra pedig nem volt joga, hogy az alperes megrendelésére készült művet, amelyért díjazásban is részesült, ő maga is szabadon felhasználhassa. Kifejtette, amennyiben esetlegesen közös szerzői mű jött létre, a felperes önálló szerzői jogokat nem érvényesíthet. Hivatkozott az Szjt. 6. §-ára, mely szerint a szerzői jog az alperest illeti, mivel az alperes kezdeményezésével és irányításával jött létre a videóanyag, és az alperes azt saját nevében hozta nyilvánosságra.

[21] A felperes észrevételeiben hangsúlyozta, hogy az alperes összefoglalja a megbízási szerződés és a felhasználási szerződés tartalmát. A szóbeli megbízási szerződés a felperes videófelvételek elkészítésében történt közreműködésének szabályait határozta meg, és a megbízási díj csak ennek a tevékenységének az ellenértékét képezte. Az a szerződés a szerzői művek felhasználására nem terjedt ki.

[22] A felperes fellebbezése nem megalapozott.

[23] A felperes fellebbezésében nem támadta az elsőfokú ítélet keresetének helyt adó rendelkezéseit, így a jogsértés megállapítását, az eltiltást, az elégtételadásra kötelezést, illetve a sérelemdíj fizetésre kötelező rendelkezést, ahogy a számára megítélt perköltségről hozott rendelkezést sem. Így az ítéletnek ezek a rendelkezései a Pp. 358. § (5) bekezdésének megfelelően első fokon jogerőre emelkedtek.

[24] Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezéssel érintett körben bírálta felül. A Pp. 370. § (1) bekezdésének és 371. § (1) bekezdésének megfelelően tehát kizárólag azt vizsgálta, hogy a felperes által a fellebbezésben előadott érvek alapján lehetséges-e a felperes fellebbezési kérelmében megjelölt tartalmú ítélet meghozatala.

[25] A felperes a fellebbezési kérelmének megállapítási részében azt kérte, az ítéltábla állapítsa meg, hogy az alperes a felperesi szerzői jogi mű engedély nélküli felhasználásával 2021. januárjától folyamatosan megsérti a felperes szerzői jogait. Az ítéltábla rámutat, hogy ez a petitum nem azonos a 7. számú jegyzőkönyv szerinti végleges felperesi petitummal. A Pp. 7. § (1) bekezdés 12.b) pontjának megfelelően a kereseti kérelem megváltoztatása keresetváltoztatás, a felperes pedig sem egyértelmű keresetváltoztatást, sem keresetváltoztatás engedélyezése iránti nyilatkozatot nem terjesztett elő. Egyébként a „sérti a szerzői jogait” kitétel nem is kellően határozott, miután a keresetnek egyértelműen tartalmaznia kell – ahogy az első fokon előadott 7. számú jegyzőkönyvben pontosított kereset tartalmazza is –, hogy pontosan mely szerzői, személyiségi vagy vagyoni jogok megsértésének megállapítását kéri a

felperes. Tehát a felperes fellebbezési kérelmében írt tartalommal a kereset megállapítási része már ezért sem lenne teljesíthető.

[26] Érdemben az ítéltábla a következőkre mutat rá.

[27] A fellebbezésben a felperes nem vitatta az elsőfokú bíróságnak azokat a megállapításait, hogy a perbeli alkotások szerzői műnek minősülnek és azok kizárólagos szerzője a felperes. Az elsőfokú bíróság ítéletének jogerőre emelkedett rendelkezései is ezeken a jogi tényeken alapulnak. Ezért a Pp. 370. § (1) bekezdése és 371. § (1) bekezdés d) pontja alapján a másodfokú bíróság felülbírálata ezeket a jogi megállapításokat már nem érintheti. Ezért az ítéltábla az alperes fellebbezési ellenkérelmében ezzel kapcsolatban előadottakat nem tudta értékelni.

[28] A felperes fellebbezésében fenntartotta, hogy az alperes engedély és díjfizetés nélkül használta fel az általa alkotott szerzői műveket. Azt az álláspontját, hogy a felek között felhasználási szerződés nem jött létre, az alakiság megsértésével, azaz írásba foglalással kapcsolatos szabályok megsértésére alapította, illetve arra, hogy végül a szerzői jog ellenértékében egyáltalán nem állapodtak meg.

[29] Az Szjt. 16. § (1) bekezdésének megfelelően a szerző a felhasználásra felhasználási engedélyt adhat, engedély pedig felhasználási szerződéssel szerezhető. Az Szjt. 16. § (4) bekezdése szerint a mű felhasználására adott engedély fejében a szerzőt díjazás illeti meg. Ha a felhasználási szerződés érvényességét a törvény megszabott alakhoz köti, akkor a díjazásról való lemondás is csak megszabott alakban érvényes. A felhasználási szerződésről az Szjt. 42. § (1) bekezdése rendelkezik. Eszerint a szerző engedélyt ad művének felhasználására, a felhasználó pedig ennek fejében díjat fizet. Az Szjt. 45. § (1) bekezdése alapján a felhasználási szerződést, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, írásba kell foglalni.

[30] Az ítéltábla egyetért az elsőfokú bírósággal abban, hogy a peradatok alapján megállapítható, hogy a felek egymással a 2020. november 20-án kelt okiratba foglalt szerződést kívánták megkötni. A levelezés alapján egyértelmű, hogy ezt a szerződést aláírás céljából az alperes küldte meg a felperesnek, tehát az alperes szerkesztette és ebből kifolyólag nyilvánvalóan az alperes szerződéses akaratát tükrözi. Az e-mailekből, valamint a becsatolt példányból pedig azt is meg lehet állapítani, hogy a felperes ezt az okiratot megismerte, kinyomtatta, aláírta és aláírva visszajuttatta az alperesnek, tehát ez az okirat a felperes szerződéses akaratával is megegyezik. Miután az okiratot az alperes nem írta alá, ezért valóban nem lehet írásban létrejött felhasználási szerződésről beszélni. Azonban a fentiek alapján az elsőfokú bíróság helyesen vonta le a következtetést, hogy a felek Ptk. 6:4. § (3) és (4) bekezdése szerinti ráutaló magatartásukkal a szerződéses akaratukat egybehangzóan kinyilvánították, így a Ptk. 6:63. § (1) bekezdésének megfelelően köztük a szerződés létrejött. Ennek tartalma egyértelműen rekonstruálható is, az megegyezik a 2020. november 20-án a felperes által aláírt okirat tartalmával. Ebben a szerződésben a szerzői művek felhasználásával kapcsolatos megállapodás is található.

[31] A felperes által kifogásolt írásbeliség hiánya tehát a szerződés létrejöttét nem érinti, azonban a Ptk. 6:94. § (1) bekezdésének megfelelően az alakiság megsértésével kötött szerződés semmis. A Ptk. 6:94. § (1) bekezdése viszont azt is kimondja, hogy az alakiság

megsértése miatt semmis szerződés a teljesítés elfogadásával a teljesített rész erejéig érvényessé válik. Jelen esetben a szerződés 6. pontja ellentmondásosan tartalmazza a szerzői joggal kapcsolatos jognyilatkozatokat, miután azt is kimondja, hogy szerzői művek nem keletkeznek, illetve az is szerepel benne, hogy ami keletkezik, az kizárólag a megbízott szellemi terméke marad. Azt, hogy szerzői műnek minősülő alkotás keletkezett-e és ki minősül szerzőnek, az Szjt. rendelkezései alapján kell megítélni, ez nem a felek megállapodásától függ, tehát a megállapodás a jogszabálynak egyébként nem felel meg. Azonban az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a szerződés 6. pontjának rendelkezése alapján, továbbá abból, hogy az e-mailezés során a felek kizárólag a megbízási díjról egyeztettek, valamint a felperes tárgyaláson tett, elsőfokú bíróság által idézett nyilatkozatából valóban azt lehet megállapítani, hogy a felek közös szándéka arra irányult, hogy a felperes által elkészített videófelvetelek felhasználási jogai pusztán a megbízás teljesítéséért kifizetett díj ellenében, külön felhasználási díj nélkül kerüljenek az alpereshez. Az ítéltábla rámutat, hogy bár a felek között írásbeli felhasználási szerződés nem jött létre, a felperes azt a nyilatkozatot, hogy a díjazása kizárólag óránként 10.000 forint bruttó megbízási díj, írásban tette, egyébként pedig a videókkal mint szerzői művekkel kapcsolatos teljesítés és annak elfogadása valóban megtörtént azáltal, hogy a felperes a videókat elkészítette és az alperesnek átadta. A csatolt levelezés szerint a pert megelőzően más követelése, mint hogy a videófelveteleket számára is adják ki, nem is volt. résztulajdonos egy e-mailben valóban említi a program értékesítése esetére a „sales jutalék” lehetőségét, azonban sem ebből a megnevezésből, sem a felek egyéb nyilatkozataiból nem lehet arra következtetni, hogy ez – a felperes előadása szerint – a szerzői művek felhasználási díja lenne. A sales jutalék egyértelműen az értékesítőnek járó jutalékot jelenti, és nem olyan szöveggörnyezetben szerepel, amiből arra lehetne következtetni, hogy felek nem ezt, hanem egy teljesen más jellegű díjazást, felhasználási díjat értettek volna rajta. Mindezek alapján tehát azt lehet megállapítani, hogy a perbeli videókra külön felhasználási díj nélküli felhasználási szerződés a teljesítéssel és a teljesítés elfogadásával érvényessé vált, és a felperes írásban úgy nyilatkozott, hogy ezért a megbízási díjon felül más ellenértéket nem kér. Az Szjt. 16. § (1) és (4) bekezdése alapján tehát az alperes 2021. augusztus 24-ig, a felhasználási engedély nem vitatott visszavonásáig jogszerűen és további díjfizetési kötelezettség nélkül használta a felperes által alkotott szerzői műveket, vagyis nem sértette meg a felperes nyilvánosságához közvetítéshez fűződő szerzői vagyoni jogát.

[32] Az alperes állította, hogy ezt követően törölte a programjából a felperes videóit és semmire nem használta fel, pusztán a perben becsatolt felvételeket tárolta. Ezzel szemben pedig a felperes semmilyen tényelőadást nem tett, ezt az alperesi állítást nem is tette vitássá. Ebből kifolyólag az alperes 2021. augusztus 24-ét követően sem sértette meg a felperes nyilvánosságához közvetítéshez fűződő szerzői vagyoni jogát.

[33] A fellebbezés [17] bekezdésében szerepel az Szjt. 17. § (1) bekezdés a) pontja és a 18. § (1) bekezdése, amely két jogszabályhely a többszörözésről szól. Így feltételezhető, hogy a felperes ezzel arra utal, hogy a 2021. augusztus 24-ét követő jogellenes felhasználásként többszörözésre kíván hivatkozni. A felperes ugyanakkor sem a keresetlevelében, sem a 7. sorszámú jegyzőkönyvben pontosított keresetében nem kérte a szerzői jogi jogsértés megállapítását többszörözésre hivatkozással. A per során is csak utalásszerűen hivatkozott a többszörözésre mint jogsértésre, azonban erről sem a keresetlevelében, sem később nem terjesztett elő tényelőadást, valamint jogi érvelést és jogalapot sem jelölt meg. Minderre tekintettel ezt, még a fellebbezésben is csak jogszabályra utalás szinten megjelenő hivatkozást az ítéltábla nem tudta értékelni.

[34] Minderre tekintettel a felperes a szerzői vagyoni jog megsértésére alapított jogkövetkezményeket nem érvényesítheti.

[35] Ide tartozik a felperes adatszolgáltatás iránti igénye is. A felperes fellebbezésében kifejezetten kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság – a kérelme ellenére – elmulasztotta az alperes Szjt. 94/A. § (8) bekezdése szerinti kötelezését. Az ítéltábla rámutat, a felperes az alperes Szjt. 94/A. § (8) bekezdése szerinti kötelezését nem kérte, miután ez a rendelkezés az ideiglenes intézkedés lehetséges tartalmát rendezi, a felperes pedig ideiglenes intézkedést nem kért. A felperes fellebbezésében, tartalma szerint, valójában az Szjt. 94. § (1) bekezdés d) pontja szerinti adatszolgáltatásra kötelezést hiányolta. Azonban az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az Szjt. 94. §-ában írt jogkövetkezményeket – értelemszerűen – a megsértett szerzői jogokhoz igazodva lehet alkalmazni. Az ítéltábla helybenhagyta az elsőfokú bíróságnak azt a döntését, hogy az alperes a felperes szerzői vagyoni jogait nem sértette meg. Így csak a személyiségi jogok – jogerősen megállapított – sérelme áll fenn. A felperes a személyiségi jogi jogsértés jogkövetkezményeként az Szjt. 94. § (2) bekezdésének megfelelően sérelemdíjat követelhet, de szerzői vagyoni jogok megsértése hiányában nem jöhet szóba az, hogy a felperes a jelen perben érvényesített szerzői jogai sérelme miatt valamilyen vagyoni igényt, gazdagodást vagy kártérítést érvényesíthessen. Ezért nem indokolt, hogy a személyiségi jogi jogsértés következményeként a bíróság az alperest adatszolgáltatásra kötelezze, miután ennek a jogkövetkezménynek nem a szerzői jogsértés szankcionálása a célja, hanem az, hogy az így megszerzett ismeretek birtokában a szerző a vagyoni igényeit érvényesíthesse.

[36] A felperes fellebbezésében hivatkozott, Szjt. 50/A. §-ában előírt tájékoztatási kötelezettség esetleges megsértésének a jelen perben nincs relevanciája, miután ez nem minősül szerzői jogi jogsértésnek.

[37] Emellett a felperes a jogerősen megállapított személyiségi jogi jogsértés jogkövetkezményeként alkalmazott sérelemdíj felemelését kérte. Ennek indokaként megjelölte egyrészt azt, hogy a felhasználási díj elmaradása miatt a felperes anyagi kárt szenvedett. Ugyanakkor a Ptk. 2:52. §-ának megfelelően a sérelemdíj kifejezetten a személyiségi jogi jogsértés nem vagyoni jellegű szankciója, így a felperes által esetlegesen elszenvedett vagyoni kárt – amelynek jogalapját egyébként jelen perben a bíróság nem állapította meg – semmiképpen nem lehet a sérelemdíj összegét növelő tényezőként értékelni. Emellett arra hivatkozott, hogy figyelembe kell venni, hogy művei milyen célközönség számára kerültek továbbértékesítésre, azonban a rendelkezésre álló adatok alapján mindössze egy cég részére történő értékesítést lehetett megállapítani. A felperes szakmai reputációjának sérelmét pedig már az elsőfokú bíróság is elfogadta, ezt az ítéltábla is megállapíthatónak látta. Minderre tekintettel a felperes által előadott fenti érvek alapján nem látott lehetőséget arra, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíj összeget felülmérlegelje.

[38] A felperes emellett a fellebbezésének [32]-[38] bekezdéseiben azt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a perköltségét mérsékelte. Ugyanakkor az ezzel kapcsolatos érveit a Fővárosi Ítéltábla nem tudta értékelni, figyelemmel arra, hogy a felperes az elsőfokú perköltséget megállapító rendelkezést nem fellebbezte meg, annak megváltoztatását nem kérte, és nem jelölte meg, hogy milyen tartalmú másodfokú döntést kér a perköltségről. Ezt

érintő fellebbezési kérelem hiányában pedig a perköltségről hozott rendelkezés első fokon jogerőre emelkedett.

[39] A felperes másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte. A Pp. 381. §-ának megfelelően hatályon kívül helyezésre eljárási szabálysértés esetén kerülhet sor, a fellebbezés azonban ilyet még utalásszinten sem tartalmaz. Így az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése nem indokolt.

[40] Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[41] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 364. § alapján alkalmazandó 83. § (1) bekezdésének megfelelően köteles megfizetni az alperes másodfokú perköltségét. Ennek összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése és a 42/A/2. sorszámon csatolt ügyvédi megbízási szerződés alapján 100.000 forint + áfa összegben állapította meg. A megfizetett fellebbezési illeték a Pp. 83. § (5) bekezdése szerint a felperes terhén marad.

Budapest, 2026. június 11.

Dr. Hóbl Katalin s. k.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Csilla s. k.
k.
előadó bíró

Dr. Istenes Attila s.

bíró